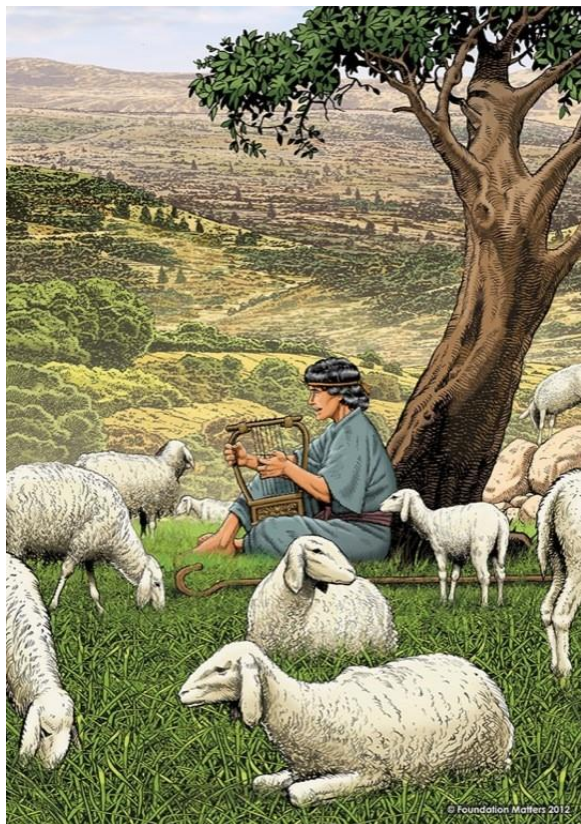

6. DAWUDA

1 Samuel chapitres 16, 17, 1 Chronique
17, Ésaïe 7, 9, 53 et Michée 5 en langue
Baynunk, guñaamolo.

Illustrations : Graham Kennedy

© Foundation Matters

© Vision Intégrale, Ziguinchor, Mars
2018

Adresse e-mail:
visionintegrale.bk@gmail.com

Gudoyahu m'andékehne guliirehu kólibáro inko

Kólibáro inko iretmingret “Dawuda” mara misaalhu Dawuda inno na.

Inini, Dawuda, úmár agune hantaŋ? Dawuda agune umaasaŋo m'anoone a bunoohungku Israyel. Waathu Dawuda ingi inini anaman ayikyik buruhu díineŋ wuuliyen alallaŋ. Hoge búpájihu a nintiku Dawuda anafanafa? Oo! Agi úsiiba búpájihu a nintiku Umaasaŋo mu Díino Acaabenne f'émpájuloŋ a nintiku Dawuda.

Jamanku Israyel ambénnaybennay ingi Díino gúlob g'ayik sembe. Fo Dawuda anoone a bunoohungku Israyel amajamaja ki nim jamaŋo ambúuña gúlobo gúmár. Akaankaan halabahi ki nim jamaŋo ambúuña Umuyhintor ingi Gúlokunom mara úmár fankánam gabúuñabuuña Díino dáde.

Inini, mintoroŋ nip impuñoonungpuñ bájegenenkintor ingi Díino. A gubaarhu hómár abárbár ki Díino ayohen mintor. Kanda hómárán nip káriman fam Díino ayéjyej abúuñokuneh wúur ba bupahunkintor. Díino ajíkirindjikirind Dawuda mara Upahunku Jamaŋo afúrumokuneh a dimbayahánam. Gúmár akanne kólibáro inko a nintiku Dawuda ayik nafa.

A gúbido líibáro gubiyaamo ulahunkuneh ni annabiyonjo anñaañne na. (Annabiyon, nómár agune údiigen m'abúuñah Díino dáde. Gúduk Díino abúuñom k'adék atenga jamaño a gubaarhu h'anekaanahne. Gúduk Díino ajellihinem h'adékehne bukaano.)

Gureto ingi Guwarabo	Gureto ingi Gufáransenjo
Dawuda	David

1 Samuwel

Sapitáro 16

¹ Umuyhintor ayéj Anabila Samuwel :

- Bádanj bim butifhu mahar a gubaarhu umaasaño Sol !
Me ífunnemfunn ki daguy umaasahu Israyel. Inini, doohor dúlino k'urun a gúluno k'íbuuño imbi Jesi a bukooro b'aretuhne Betlihem. Bim gísiibane k'údek mara icaabencaaben imbi imberenkinem údiigeeno m'añantane aguy umaasaño.

² Bayennehini hómár Samuwel ayéj Umuyhintor :

- Neerañ gídekehne bukaanorumo? Sol aji apájuli mara me ba bukaano nim fo abujoom !

Angu fo Samuwel alóbne nim Umuyhintor ayéjem :

- Inini, udokuneh koyaan k'údek ba bim Betlihem. Gúputi úyej jamanku bukooro « Bukanduku Umuyhintor leeyano gídekuntne. » Nim guteekinkinehne ñamhu bukooro. ³ Ufak uhuy údiigeeno m'ílobne m'aretuhne Jesi k'adéker asor budaamihu leeyano. Udaamuleñdir leeyano, uhupunkuneh wúuro m'icaabenne dúlino. Wúuro úmár m'ídekehne bujellihinken adék aguyhuneh umaasaño

k'adohokum.

Nim Umuyhintor atéekinne Samuwel. ⁴ Angu Samuwel akaan maŋ ni atéekinemne. Adék ba Betlihem. Bapúti ñanlaameku bukooro andéker anrahálinem. Kanda immeren banfégi Samuwel andewun dáde f'anñaŋunah k'ammiihem anyéjem :

- Hoge básuum gúdekuntne ?

⁵ Awaala ayéjeenin :

- Oo a básuum! Bukanduku Umuyhintor leeya ingi ninkinan gídekuntne. Inini, ninkinan dékeren yicaaloŋ janaabo. Ubollahaŋdir, údekiren ba bukanku leeyaŋo.

Nim Samuwel ayéjne ñanlaameku bukooro. Angu Samuwel afak atéekin Jesi ingi imberenkinem índiigeeno k'anyica janaabo k'ahuyoreenin ba busorhu leeyaŋo. ⁶ Fo immeren ampúturne Samuwel aning úbáku Jesi m'aretuhne Eliyab. Bafégem Samuwel ayéjoora : « Afefer mara moŋon m'awonnáne na aguyhuneŋ wúuro mu Umuyhintor acaabenne ki k'aguy umaasaŋo ! »

⁷ Kanda Samuwel bawoseni nim Umuyhintor ayéjem :

- Úmár giren ! Buku uningum kuwonnhánom ingi bikelihinem. Ummu me raarumaarem k'aguy umaasaŋo. Fégi baŋ, me búpájihum uraagofono amburayburay ingi umbu jamaŋo mara immeren búpájihinin a arinku uraagofono ingi h'ampirenkineŋ anfég gamukne. Kanda

me mungu gífegefeg biriman a jamméejhu wúuro baman a h'agune a hafithinem.

Nim Umuyhintor ayéjne Samuwel. ⁸ Angu Eliyab bawusunay, Jesi ajellihin Samuwel úbárám m'aretuhne Abinadab. Bafégem Samuwel ayéj :

- Ummu faño Umuyhintor caabendom.

⁹ Jesi akir ahuyor úbárám m'aretuhne Sama. Bapútri Samuwel afak ayéj :

- Wówo daguy úmár. Umuyhintor caabendom.

¹⁰ Jesi ahuyor imberemenj índiigeeno ímákila ingi inako k'adékuteeninj k'ajellihin Samuwel. Kanda bafégeeninj nip, ayéj Jesi :

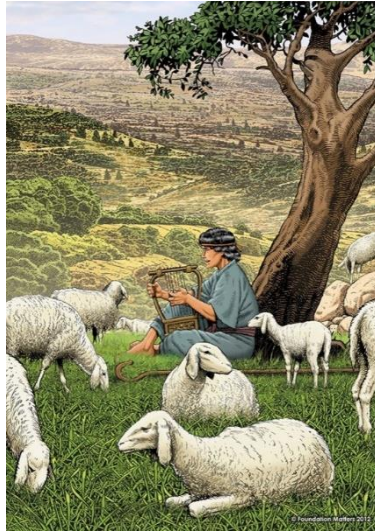
- Immi Umuyhintor caabendeeninj.

¹¹ Amiihem ayéjem :

- Karo imberenken índiigeeno anlitinaylitinay ?

F'alóbne nim Jesi ayéjem :

- Wówo, litinayrenenj! Afallári Dawuda m'afanjumne n'atiir. Ummo bim bikooñhu saahanjaño.

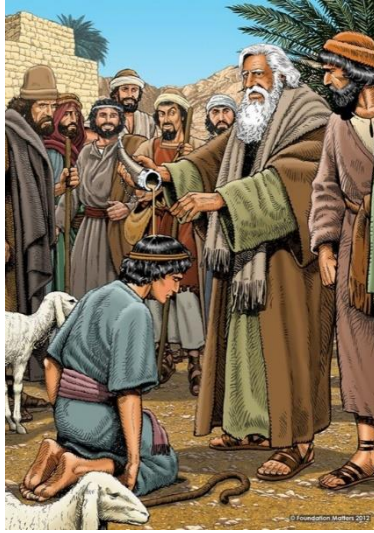

Samuwel ayéjem :

- Búuñor k'anhuyurom. Din foolahoonuñ leeyanjo ni pútururoñ.

¹² Anhuyurom k'adéker. Agida Dawuda aroñroñ hambaani. Gupolhánom ayaanyaar, ígihinem ajónjoon, bígikinem ajóon. Bapútri Umuyhintor ayéj Samuwel :

- Kenger k'udooh gúluno gu dúlino k'uhupunom a bigof ki nim upiren ujellihin m'ansorne mara mañ úmár fankánam gicaabenne k'aguy umaasaño !

¹³ Angu Umuyhintor balóbi nim, Samuwel akeng k'adooh gúluno gu dúlino k'ahupunom a bigoku Dawuda. Nim gakanne k'afégaa mara Umuyhintor, Dawuda gacaabenne k'aguy umaasaño. A sígihi índoonenenkinem gahupunemne dúlino. Samuwel bakaani nim akeng adék ba a bukooro b'aretuhne Rama. Afúrumi bísibaño bímár Jamméejhu Umuyhintor akok imbi Dawuda dáde k'anéerem gukib gújooni angu ambabay ingi Umuyhintor.

Sapitáro 17

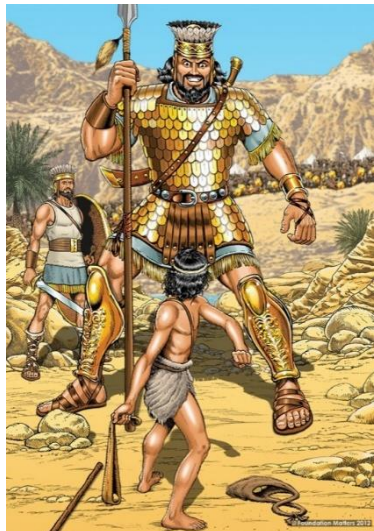
⁴² Angu Ufilistiyo afúror ingi sembehinem ingi bikelihinem baman a raaf. Gurethinem Goliyat. Awonn na k'akorosoh Dawuda. Baningem afég ni gupolhánom ayaan, bígikinem ajóon mara Dawuda hambaani agiday bareṅ. K'angu Goliyat ajutiyem. ⁴³ Ayéjem :

- He fi! Karo ulahlah karo me jihi ii ? Gúmár gúdekirne ingi jigolhon ba kunjum karo ingi me !

Bayéji nim adanka Dawuda a harethu díinenkinin. ⁴⁴ Afak ayéjem :

- Hey ! Dókulo way ! Ibujhuno k'idaamulo k'íneer lohaareṅo ingi abónonku kanaanajo k'anfoola.

Nim Goliyat alóbne.

⁴⁵ Dawuda anoyindem ayéjem :

- Fi ! Ífefeg mara ingi busandihen ingi kabayhan ingi kilibithen gúdekirne ba buñaamálinkum kanda me a gurethu Umuyhintor m'usutunne gídekehne buñaamálinken. A gurethu Díino no soldaaranku Israyel ambúuñahne gídekuntne. ⁴⁶ Mañ gub faño Umuyhintor akankáneh k'ifañánaho. Icikuno k'ilek bigokon. Mañ bísibahu bi gub gínekunehne lohaareño ingi abónonku kanañajo agááránku soldaaranku Filistiya. Ikandir nim jamanku duniyajo nip ampájihineh mara imbi mint jamanku Israyel, Díino inno bim. ⁴⁷ Jamaño immi nip ampájihineh mara Umuyhintor raarundaa busandi wola kabay ba bupahunku jamaño. Fégi bañ! Díino fankánam amune biñaamo imbi. Te ámár Díino akankáneh k'ufañánahan.

Nim Dawuda ayéjne. ⁴⁸ Bayéji nim Ufilistiyo m'aretuhne Goliyat atéejar Dawuda ba buñaamálinkinem. Dawuda mees afiihiya ba biñaamo ingi úmár. ⁴⁹ Afúnnor buwaalo a koboorehinem akaan a yamparajo k'ayíirimbin, k'ayíirimbin, k'ayíirimbin k'apad. Buwaalo adék, adék f'adék agíhem a bujuñ. Bujuño anooba. Angu fo buwaalo agíhemne f'anooba, anen fip ahuba. Baneni biniironjo imben.

⁵⁰ Nim Dawuda acigorumne Ufilistiyo k'abujom. Ingi yamparajo ingi buwaalo gafañánahemne ni laháran

busandi.

1 Káronik

Sapitáro 17

¹ Afúrumi na, Umaasaño m'ayéjuhne Dawuda adék aguy a paleño. Bísiba adék ahuy Anabila Natan. Natan bapúti Dawuda ayéjem :

- Ingah ! Me ii, me igune a paleño inno ajóoninno n'ajóoninumaane ingi hababaarhu sihayo^a te keeso no Umuyhintor^b a cibiirhu tanto gagune. Inini, horan guwosenne na ?

Nim Umaasaño Dawuda ayéjne Anabila Natan. ² Fo Dawuda alóbne nim Natan anoyindem ayéjem :

- Fi nejen nejen guwosenne a jamméejhen déker k'ukaan, mara Díino inno na a binankan.

Natan balóbi nim adak adoona. ³ Angu, jaketo Díino

^a 17.1 Gansíiba kanlód kanjóoni sihayo gantíbehne.

^b 17.1 Keeso nómár ajóoninaa a gubaarhu gúlobo gumenuhinno gu Díino ambénayne ingi jamanku Israyel.

alób ingi Natan ayéjem :

⁴ - Inini fi njoolint ba imbi údoolhum Dawuda. Gúputi úyejem: « Umuyhintor inini galóbne ayéj : Fi, Dawuda, ubarbar búlodukum jaame adé k'ipiren iguy na, kanda úduk akandukunum hómár. Daguy fi. ⁵ Úpájuli, me guyahadi a jaameño. Ninkinan Jamankum mi Israyel fam ífunnduroonunfunn a bukoku Esipt. Káriman d'éfunduroonunne bim, baman bísibaño bi gub me guyahadi a jaame.

⁷ Kanda fi, fi Dawuda eke ídekdek ídek ífunnuro b'ugane bikooñhu saahanjaño k'upiren uguy seefhu jamankum mi Israyel ? ⁸ Íkááñinahinekááñinahin a hojon hojon h'ogane bukaano. Ifañunfañun ñanrumukon nip. Inini, ikankáneh ki gurethen ayéega dáde. Gurethen ayéegaháneh ininkaman ñanraagofongo índenno mi duniyaño. ⁹⁻¹⁰ Ikibhineh jamankum mi Israyel didiira di immeren ammuhyhunekne. Na ganguyhunekne a básuumo ki índukono dandéker k'anyehenkeeninj. Ninkinan jamankum mi Israyel, fam íneeroonunneer seefeno. Kanda a waato nómár siyeno adúkoño ganyehenkoonunyen dádé. Kanda inini hómár dayik mara ifañánankáneh ñanrumukánan nip. Ininkhineh bádinken k'antifayeh a bunoohungu Israyel. ¹¹ Inini, uniirodir k'úwubaa ingi maamaamankan idokuneh úduk

imbi jáberenken k'ininkem a bunoohumo. Ikankáneh ki
bunoohunkunom ayik sembe. ¹² Úbákán úmár, úmár
gadékehne búlодукum jaamejo n'ólobne. Me ikankáneh ki
bádinkinem annooh a bunoohumo baman
dagurumaarej. »

Biñaañenku Anabiyononjo.

Anabiyon, nómár agune údiigen m'abúuñah Díino dáde. Gúduk Díino abúuñom k'adék atenga jamaño a gubaarhu h'ankaanahne. Gúduk Díino ajellihinem h'adékehne bukaano. Anabiyononjo ganlóbolob gu bandór a nintiku wúuro mu Díino abúuñurokunekne ba bupahunkintor. Angu ho anabiyononjo anlóbne anafanafa mintor nip.

Essay

Inini Anabila Essay alóbine jamanku Israyel ayéjeeniñ:

Sapitáro 7

¹⁴ – Ningenj bañ ! Umuyhintor faño anékunoonuñ tamaaser a nintiku umaasaño mu úmár acaabenne. Tamaasero nómár ingine inno : « Bágid ba pájiireñ údiigeen adokunekh badooh. Anankáneh wol údiigeen m'arethunuh Emañuwel. » Nómár ingine tamaasero no Umuyhintor anékunoonuñe.

Sapitáro 9

⁶ Ningen ban! Díino anahnah mintor wol. Díino akankaan ki kódiigeen abosaa a binentor. Wolo úmár Díino anéeremneer k'amara maasayaŋo. Jamaŋo anhuyhunom halabahi ininkaman « Unaku jamaŋo jamméej ajóoni dáde, » wola, « Díino n'ayikne sembe, » wola, « Bááho mu baman dagurumaareŋ, » wola, « Úbáku umaasaŋo m'adoohurokunehne jamaŋo básuumo. » Hareteŋo inha nip gankandukunamne k'anhuyom nim.

Nim Anabila Esay alóbne a nintiku Umaasaŋo mu Díino acaabenne.

Sapitáro 53

³ - Údiigeeno úmár, jamaŋo anheelenemheelen, ancucunemcucun. Úmár aféfeg bafég. Ayik ariibeŋo dáde. Jamaŋo síibaaraŋaŋ buninghinem, anheelenemheelen. Mintor búuñaaromoŋ iniman n'inñantahoŋne ímbuuñahomoŋ.

⁴ Haman nim, úmár ingine m'adoohunane kunyoho ku mintor inñantahoonuŋne indoohunahoonuŋ. Úmár adoohunarne mintor h'enhonkoonuŋne. Kanda, mintor f'énfegoonuŋne hómár inlahoonuŋlah karo Díino aŋane buyohenkinem, gúmár akanne Díino abéni jamaŋo k'ammalam, anféginem, anrohálinem. Nim ginlahoonuŋne.

⁵ Kanda nim gireŋ. A gubaarhu hójondoŋo ho mintor inkaanoonunne gamalumaane. A gubaarhu jínubonkintor gamalumaane buruhu mintor. Inini a gubaarhu n'anyehenemne hafitenkintor ayik básuum. Úmár gampálláne a gubaarhu mintor k'impirenoŋ inyikumoonun na kanjébo.

⁶ Mintoroŋ tu inkilahoonunkila binaalo k'inniimoonun iniman ni saahaŋaŋo ankilahne binaalo k'anniimeh. Moŋon moŋon atiftif binaahánam. Nim ginkaanoonunne, kanda Umuyhintor akanne ki úmár adoohuna kunyoku jínubonku mintoroŋ tu.

⁷ Údiigeeno úmár abénben jamaŋo k'anfeginem. F'ankaanemne nim akota, alahoorá maŋ ni saahaŋo akotaháneŋ fo jamaŋo annohálinemne ba budaamulo. Maŋ ni saahaŋo akotaháneŋ gawonni a jannoku m'anlekhinehne jégendhinem, maŋ nim gakotane.

⁸ Anlaham k'antumáloŋ, anlek balóbo kanda lekireŋen hóbuŋ. Afúrumi na ambujom. F'aniirone, hóge ayikyik m'ayik bankabaŋ a binaanam? Yikireŋ! Agida anyohenyohen úmár a gubaarhu jínubonku siyhum.

⁹ F'aniirone anninkahinem ingi m'anlápurne. Baniiroy anninkahin búgákánám ingi m'anyikne nááfulo. Agida dújuroŋ wúur. Jodároŋ wúur.

¹⁰ Bikaanenku Umuyhintor akanne ki údiigeeno úmár ayohenaa.

Umuyhintor aṇoolin ayéj :

¹¹ - Biniirohánom akankaan sada a gúbidhu jamaṇo k'ipiren ibonker jínubonkánin. ¹² Mara alókiloki k'abujaa. Haani yikireṇ jínub, abénben jamaṇo k'anjodamam anyéjeh : « Úmár ukanku hójondongo. » Nim ganyéjehne. Kanda úmár faṇo adoohunadoohuna kunyoku jamaṇo jup m'anyikne jínubongo. Amaanenmaanen, me Díino, k'ibonker m'anjégumne luwahum.

Mike

Sapitáro 5

¹ Inini, fi kokooro k'aretuhne Betlihem utohtoh a akoorongo ñotiirinno ño resiyonku Efarata. Kanda haani n'ugune kokoor kotiiri a akooronku jamanku Júde, wúur úde afúrumokuneh a binankan. Ninger baṇ ! Wúuro m'akumandehánehne a gurethum jamanku Israyel afúrumokuneh a binankan. Agida úmár ummo bim arijanna ingi Díino biriman fam.

Díino, horaŋ gatéekinne anabiyonŋo mi fam a gubaarhu M'apahunkunehne Jamaŋo?

Anabila Natan atéekinteeKin Dawuda mara
m'apahunkunehne jamaŋo afúrumokuneh a
dimbayankánam. Iniman Dawuda, úmár **aguyhuneh**
umaasaŋo, kanda maasayahánam dadét.

«Úbákán úmár, úmár gadékehne búlodukum jaameŋo
n'ólobne. Me ikankáneh ki bádinkinem annooh a
bunoohumo baman dagurumaaren.» (1 Káronik 17:12)

Anabila Esay ayéji mara **bágid ba pájiireŋ údiigen**
abosháneh m'apahunkunehne jamaŋo.

«Bágid ba pájiireŋ údiigen adokuneh badooh.
Aŋankáneh wol údiigen m'arethunuh Emañuwel.» (Esay
7:14)

Anabila Mike ayéji mara **m'apahunkunehne jamaŋo**
aboshunuh kokooro k'aretuhne Betlihem.

«Inini, fi kokooro k'aretuhne Betlihem..... wúur úde
afúrumokuneh a binankan. Ningen baŋ! Wúuro
m'akumandehánehne a gurethum jamanku Israyel

afúrumokuneh a binankan.» (Mike 5:1)

Anabila Esay afak ayéj mara **m'apahunkunehne jamaño aguyhuneh Díino.**

«Ahuyhunuh Díino n'ayikne sembe.» (Esay 9:6)

Esay afak ayéj mara **m'apahunkunehne jamaño aniirohuneh.**

«Biniirohánom akankaan sada a gúbidhu jamaño k'ipiren ibonker jínubonkánin. » (Esay 53:11)

Lentaarenj ho Díino atéekinne Iblisa fam a gubaarhu m'apahunkunehne jamaño. Ayéji mara **M'apahunkunehne Jamaño afañánaháneh Iblisa.** A Toolhu Iden Díino atéekinteen Iblisa :

«Kanda ayikhineh úduk a dimbayahu udikaamo m'afilihinehne bigokon, kanda fi ukabhánam a buteeñ.» (Jenes 3:15)

Angu, anabiyonjo iniman Natan, Esay ingi Mike anlóblob dáde a gubaarhu m'apahunkunehne jamaño. Kanda immerenj anniironiironi ni úmár pútururong a duniyango. Kanda afeero mara M'apahunkunehne Jamaño apútokuneh a duniyango manj ni Díino ajíkirinne.